

O'ZBEKISTON

VOZOZI

• 2006-yil • 21-fevral • Seshanba • 22 (27.514) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan.

«БИЗ ҲЕЧ КИМДАН КАМ БЎЛМАЙМИЗ»

ДЕЙИШМОКДА ЮРТИМИЗДА ЁШ АВЛОДГА БЎЛАЁТГАН
БУГУНГИ ЭЪТИБОР ВА FAMХҮРЛИКЛАРГА ЖАВОБАН
ЖИЗЗАХ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ ТАЛАБАЛАРИ

Мазкур ойлийгода 7000 га якин йигит-қис таҳсил олади. Уларга 450 нафар ўқитувчи ва профессор таълим-тарбия бермоқда. Мавжуд 7 та факультет, 31 та кафедра ўн етти таълим йўналиши бўйича бакалаврлар, тўқизула сождада мағистрлар тайёрланани. 400 ўринли шинам ёткачона, спорт-соглопаштириш мажмуси, 126 минг нусха китоб фондига ега кутубхона, маънавийт ва маърифат маркази. Маданият саройи талабалар истиёрида.

— Институтимизда ўн бешга яқин клуб ва илмий тўғрак мавжуд, — дейди тарих-хуқуқ факультети IV босқич генерали, УзХДП шаҳар кенгаши хузваридағи «Истикбор» ёшлар қаноти радио Фарруҳ Жабборов. — Иктидорли талабалар билан ишлайдиган махсус илмий жамият фолиоят кўрсатмоқда. Республика мекесидаги илмий конференцияларда қатнашиб, кизиқари ва мазмунни чиқишлари, илмий из-

ланишлари билан кенг жамоатчилик эътиборига сазовор бўлган талабалар оз эмаслиги

бизни кувонтиради. Интернет орқали мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртларида тайёрланәтган электрон дарсларлар аданабётлардан фойдаланни имконияти яратиб бериладаннанда манумнумиз. Тальим жараёнларида замонавий ахборот-коммуникацион технологияларнинг тобора кенгрок, самаралорик кўлланилётгани, машгулотларнинг кўпроқ мультимедиада жараёнлар асосида, вертунал лабораториялар базасидан фойдаланилган ҳолатда интерактив усулда ўтилаётгани ҳам бизнинг пухта назарий билим хамда амалий кўнкимга хосил килишинизмада кўл келмоқда.

— Мамлакатимизда таълимга катта эътибор каратилипти, — дейди институт ректори, профессор Олимжон Дўстматов. — Йидан-йигла музалимга, тарбиячига, мактабга аҳамият кучаймоқда. Ўқитувчи-устозлар меҳнати чинакамига қадр топаёт. Бундай шароитда биздан нима талаб килинади? Шубҳасиз, зиёли деган шарафли номни оқлашга қодир, мустақил

кортизим учун фидойи, малакали мутахассис кадрлар етишириб бериш. Шу ўринда бугунги ўқитувчи қандай бўйиши зосим, деган саволга жавоб излаганимиз дуруст, деб ўйлайман. Назаримда бўлгунги ўқитувчи факат ёш авлод-

кортизим учун фидойи, малакали мутахассис кадрлар етишириб бериш. Шу ўринда бугунги ўқитувчи қандай бўйиши зосим, деган саволга жавоб излаганимиз дуруст, деб ўйлайман. Назаримда бўлгунги ўқитувчи факат ёш авлод-

Шавкат АКРАМОВ олган суратлар

чилар ва касаначиларга яратилётгандан шарт-шароитлар, имтиёзлар борасида алоҳида тұтқанды.

— Мен тикувчиман — дейди Насиба Исломова исмли аёл.

— Буюртма олиб кийим-кечаклар, уй ваофислар учун пардалар тикаман. Энди исимни янада кенгайтириш, керак бўлса ён атрофимда исисиз юрган хотин-кизлардан 5-6 нафарини иш билан тавминлаш ниятим бор. Чунки, уйимда бунга имконият етари, саккиз хонали ховлида яшайман. Лекин, ишни ташкил этиши, хомаше, керакли бошқа ускуналар масаласини ҳал этишини билмай юрган эдим. Бу учрашувдан энди қандай ҳаракат килиш, кимлар билан ҳамкорлик килиш кераклигин билбид олдим.

— Мен илгари тикув фабрикасида ишлагманнан, — дейди Амина Болтабоева деб танишишган аёл. — Лекин кўлимда хунарим бўлишига карамасдан анча йилдан бўён исисиз эдим. Ушбу Фармонни ўқиб жуда кувондим ва ҳам уйда фарзандларим тарбияси билан машғул бўлиб, ҳам касаначилар билан шугуланишини ният қилдим. Мана учрашувдан ўзимига тегиши тавсиялар, кўшимча маълумотлар орасидан ўзимига мос иш жойларини топандекман.

Ярмаркада ишисиз ёшлар, хотин-кизлар иштирок этди. Шундан сўнг, махаллаларда фойслик кўрсатадиган тадбиркорлар ва иш изловчи фуқаролар учрашви бўлиб ўтди. Унда иштирок этган Узбекистон Республикаси Олий Мажлиси Конуничилк палатаси депутати, УзХДП фракцияси аёзоси Нўймонжон Аҳмаджонов Президентимизнинг касаначилликни ривожлантириш ҳакидаги Фармони мазмунмояти тўғрисида гапириб берди. Бунда ишлаб чиқарув-

Бехзод ШУКУРОВ

ЎзХДП: жамоатчилик қабулхоналарида

БИЗГА УМИД БИЛАН МУРОЖААТ ҚИЛИШЯПТИ

УЛАРГА ЁРДАМ КЎРСАТСАК ИШОНЧ ҚОЗОНАМИЗ

Жорий йилининг январь ойидага маҳаллий партия кенгашлари кошида жамоатчилик қабулхоналарини ташкил этиш, уларни зарур хуқуқий адабётлар ва алоқа воситалари билан тавминлашга кенг эътибор қартилиди. Шунингдек, ҳалқ депутатларни вилоят, шахар, туман кенгашлари депутатларни қабул кунлари жадвали тузилидага ҳамда оммавий ахборот воситалари орқали тарбибот-ташвишни ишлари ўйлаб кўйилди. Хозирда барча партия кенгашларини жамоатчилик қабулхоналарига кўп бор мурожаат килилтилди.

— Жамоатчилик қабулхоналари номига ташкил этилмаган. Биз ўз олдимизга ҳалк дардини, муаммоларни ўрганиш, юртшадаримизнинг оз бўлса-да, оғирини ёнгиллаштириши максад килиб кўйганимиз, — дейди Узбекистон ХДП Қашқадарё вилоят кенгаши раиси О.Равшанов. — Ўтган давр мобайнида жамоатчилик қабулхоналаримизга жуда кўплаб мурожаатлар бўлди. Уларнинг яримдан кўни ўзчинимни топди. Мурожаатларнинг асосий кисми электр ва газ таъминотидаги узилишлар, ишга жойлашши, фермер ҳужалиги ташкил этиши учун ер олишида ёрдам кўрсатиш тўғрисида бўлмоқда.

Бу эса шу масалаларда тегиши соҳалар мутасадидлари билан ҳамкорликни мустахкамлашши, юзага келган муаммоларни ҳамжihatликада ҳал этиши лозимигини тақсод этди.

Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

— Китоб туманинда Келдиҳаёт кишлопига яшовчи Ойша Жонобилов ахборотни кенгашига нафака масалаларни мурожаат килиди. Ушбу ўтган даврда белgilangan нафакани ўз вактида ололмас, олганда ҳам нақд пулда эмас, унга натура ҳолида беришар экан. Ҳалқ депутатлари

Кўчат экинг, боғ яратинг

ТУТ – ҲОВЛИНИНГ ФАЙЗИ

БИР ЙИЛ ТУТ ЭККАН, ЮЗ ЙИЛ ДУР ТЕРАДИ

Қайси куни ишга келаётганимда маҳалладомиз Максум майизни учратиб кольдим. Унинг ҳовлисида иккى тупазим тут дарахти бўлиб, май ойларидан тутхўрлик бошланади. Оила аъзолари кўллаб тутмайиз тайёрлаб, қишига фамлашаради. Ногаҳон қаҳратон қишида бу ханадонга ташриф килсангиз борми тутмайизга тўйдигининг. Шунинг учун бўлса керак, унинг лакаби «Максум майиз».

Карасам, қўлида кўчат.

— Ҳа, кўчат кўтариб қолибсиз,

— деб сўрадим ундан.

Эй, кўшножон, тутларимиз карб кольди. Экилганига бир асрдан ошидёй. Шуарнинг ёнига ўтказмоқчиман бу кўчнатларни, мен сизга айтсан, — деб ҳаяжонланиб ҳикоясини бошлади. — Бир йил тут эккан одам юз йил дур тераркан. Доно ҳалкимиз бу маконни бекорга айтма-

гани. Бундан неча йиллар бурун отам раҳматли ўша сиз билган иккى туп балт тут кўчатни олиб келиб, биттасини ҳовлимига, иккинчилини эшигимиз ёндан оқадиган ариқ лабига ўтказибдилар.

Ўшанда раҳматли ойим «Дадаси, кизик одатингиз боранув ёнгани қўчага ўтказганди, болалар қоқиб есин деб, тутни хам қўчага экибисиз, ҳайронман», — деб сўрабдилар.

Отам эса «Эй, хотин, дунёда нималар бўйлайди дейсан.

Эртага тут ҳосилга кириб, мева берганда ҳодирга қоқиб еганимизда, қўчадагиларни, кўни-қўшниларнинг хам кўнглини кетиб, егиси келиб колади. Ана ўшанда улардан ҳайси бирининг кўнглини оласан. Қўчага атайн экдим. Кўни-кўниш, ўтган-кетганинг оғзи тегади. Колаверса,

Юнус ЗИЁДОВ

Ўзбекистон фотографияси – 125 ёшда

МАНГУЛИККА МУҲРЛАНГАН ЛАҲЗАЛАР

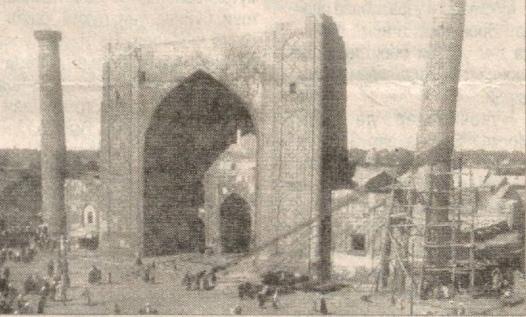
Инсон умидига унугтилмас сония, ҳаётдаги бетакор воеяларни тасвирга олиш хизматига ўтанига кариб бир ярим аср бўляпти. Бу даврда тасвирга олиш истиодий кути фотоапаратидан замонавий раками компютерлашган ускуна даражасигача ривохланди. Фотография кааш ғозиб этилмаганда ҳаётимиздаги кўллаб тарихий лаҳза унугтилган бўларди.

Ўзбекистон фотографиясида эса 125 йил тўлди. Шу муносабат билан «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғараси 2006 йилнинг суратли тақвимидан замонавий раками компютерлашган ускуна даражасигача ривохланди. «Ўзбекистон фотографияси – 125 ёшда» тақвимидан 12 та ажойиб сурат жой олган. Улар орасидан 1937 йили Наманганда Фозиев суратга туширган «Совфага берилган фотоапарат», тошкентлик И.Пановининг 1928 йилда олган «Эски шаҳар ва Кўкалдош мадрасаси», «Самарқанд: миноранинг тикланиши» каби суратлар бор. Ўйламизки, ийлини тақвим ўзига хос совфа бўлиб, ҳалкимиз маданий-тарихий меросини ўрганиш ва аングлаша мухим аҳамият касб этади.

Мирзо АНВАР

Суратларда: наманганлик Фозиевнинг «Совфага берилган фотоапарат» (1937 й); тошкентлик И.Пановининг «Эски шаҳар ва Кўкалдош мадрасаси» (1928 й) ва «Самарқанд: Миноранинг тикланиши» суратлари.

Суратларда: наманганлик Фозиевнинг «Совфага берилган фотоапарат» (1937 й); тошкентлик И.Пановининг «Эски шаҳар ва Кўкалдош мадрасаси» (1928 й) ва «Самарқанд: Миноранинг тикланиши» суратлари.

Мушоҳада

Мъалумки, дунё музулларининг 90 фоизи Антарктида кўтасида жойлашган. Британияning Антарктида жамияти профессори Крис Рэллингинг «New Scientist» журналига берган интервьюсида айтишича, энг баркарор деб хисобланадиган Гарбий Антарктидадаги муз «дальон»лари ҳам кейинги пайтларда эрӣ бошланади. Аввалирок эса Антарктида шимолидаги Антарктика ярим оролида музлар эриб, айсбергта ажалаётганига ҳақида маълумотлар олинган. Жумладан, 2002 йил марта 10-йирик Ларсен музлиги айсбергте ажараётган.

Агар Антарктида ярим оролидаги музлар эриса борми дунё океанинда сувлари сатки 0,3 метрга кўтарилилар экан. Натижада Шри-Ланка, Бангладеш, Голландия, Италия сингари давлатлар сув остида қолиши мумкин. Ана энди бутун Антарктида кўтаси музларни эрӣсан нима юз бериншини тасаввур этиш кийин эмас.

Жаҳон метеорология ташкилоти президенти Александр Бадрицкий матбуот ажуманинда сўзга чиқиб, кейинги ўн йилда Шимолий минтақадаги, айниқса, Арктидаги музларни ўз фоизига қисқарганини ачиниш билан ошкор деди. Жаҳон ёввойи ташбат хамғараси (WWF)-нинг иклим ўзғарышлари мумоносига бўйича етакни мутахассиси Жениффер Морган эса ҳадорат кўтарилишини таъсисада Ҳимолой музларни эрӣётгани ҳақида одамларни огоҳлантириди. Бу ўз навбатида Хиндистон, Непал ва Хитойда сув тошкентлари юз бериншини келтириб чиқаради. Негаки, Жаҳубий ва Жанубий-Шарқий Осиёдаги Гана, Хинҷ, Бразилмалутра, Маконг, Яңаи, Хуанх, Салун дарёларидаги сув сатки кўтарилиб, ўзғарлиги сифати кетади. Бугунки кунда Ҳимолой музларни ийлига 10 – 15 метрга пасайб бормоқда.

Бир неча ўн йиллардан кейин

эса сув камайиб, дарёлар саёзлашиди, бу эса ушбу сув ўйларидаги гидроэлектростанциялари ишини таъминлай олмай қолади.

Британиянг ҳукуматининг етакни маслаҳатчиларидан бири, профессор Давид Кингнинг музлум кулишича, атмосферада карбонат антидид, айнан шу газ «парник эфекти»ни кеттириб чиқаради) миллионга 379 улушки ташкил кетиши ҳафи остида колдириди. Яна

дан чиқаётган турли заҳарли газларни «парник эфекти»ни тезлашиборни мутахассисларни таъсилади.

Инсаннинг глобал кўтарилиши ҳақида газларни таъсилади. Ерда ҳарорат савий бошлайди. Обсерватория мутахассиси Хабибула Абдусатамов буни Кўёш нурланишининг камайиши билан изоҳламоқда.

«Кўёш фолилигининг маундер минимуми

двари 1645 – 1705 йилларда ҳам

кузатилиларди. Унанда бутун Европа, Шимолий Америка ва Гренландияда ҳароратнинг глобал пасайши кузатилган. Голландияда барча каналлар музлаган. Гренландияда эса айрим одамлар яшаш жойларни тарк этишни мажбур бўлган. Шунга ўшаш иклим совиши XXI аср ўрталарида ҳам кузатилиши мумкин» деди.

Кўёш нур тартишининг эн минимуми даври 2035 – 2045 йилларда кузатилиши мумкин.

Италиянига кўёш кузатилиши мумкин.

</